



**Beste donateurs,  
In deze nieuwsbrief natuurlijk alles over onze oude manegedieren. Informatie over de verzorging van de paarden in eigen beheer en sponsoring. Schenkingen van gulle gevers. Een nieuw bestuurslid erbij en acties.**

### **Onze paarden**

Onze **Quido** is helaas niet meer. Vlak voor zijn dood is bijgaande foto nog van hem gemaakt. Een allerliefst en vriendelijk oud paardje.



Graag veel dank aan ieder voor de lieve en meelevende reacties op het trieste nieuws.

Al heel vroeg, op 1 april, gingen al onze *pensionado's* de eigen wei achter onze stallen in. De eerste nieuwe stap in het in eigen beheer verzorgen van de paarden. Allemaal genoten ze van het buiten zijn. Het was één en al gehinnik, gepoets en levendig gedrag. Gelukkig was het in april droog weer en was de wei goed begaanbaar, want een *paddock* achter de stallen hebben we nog niet. In drie verschillende weiltes staan de paarden die goed bij elkaar passen. Halinda en Paddy in een deel. Voor Quido's rust was hij ingedeeld bij zijn oude kameraden Tarzan, Jane en Ginger. Fellow, Baltimore en Irma lopen in een derde weilte.

Over de afscheiding van de weiltes heen hebben alle *pensionado's* volop contact met elkaar. **Halinda** en **Paddy** zijn beide dolverliefd op onze grote Casanova: **Fellow**. De dames staan zij aan zij over het lint voortdurend te lonken naar die mooie ruïn.

Fellow heeft de tijd van zijn leven. Iedere merrie houdt van hem en wil bij hem in de gunst komen. Wat wil je als pensioenpaard nou nog meer! Het gaat Fellow heel goed, hij glanst aan alle kanten en telkens treft het me hoe hij tot rust is gekomen. Ontspannen, heel lief en altijd in voor een lekkere krabbel over zijn hals. Zodra ik bij het hek bij de wei verschijn loopt hij steevast op me af om me te begroeten en steekt uitnodigend zijn hals uit om aangehaald te worden. Wat een verschil met meer dan een jaar geleden! Ook **Baltimore** heeft het prima naar zijn zin. Hij kan het uitstekend met Irma vinden, ze is duidelijk zijn favoriete merrie. Iedere dag poetst hij uitgebreid met haar. En dat hebben we Baltimore niet eerder zo vaak zien doen met een van de andere dames.



*Paddy, voor, poetst Halinda*



*Twee verliefde merries met Casanova: Fellow.*

Hij is een liefhebber van grote merries, dat is duidelijk, want ze steekt letterlijk met kop en schouders een flink eind boven hem uit. Maar ook met Fellow klikt het goed. De eerste paar dagen in de wei had Fellow de neiging hem in de hoek te drukken, maar Baltimore is weerbaar en liet dat niet op zich zitten. Op de voorbenen staande gaf hij een paar flinke bokken in Fellow's richting. Voor Fellow de waarschuwing dat Baltimore niet met zich liet spotten en de boodschap dat hij met een gelijkwaardige partner te doen had. De vrede was daarna direct getekend en sindsdien poetsen de heren elkaar regelmatig en graag. Vaak ook staan Irma, Fellow en Baltimore met zijn drieën tegelijk te poetsen. Leuk en vertederend om te zien, maar ook maakt dat gedrag duidelijk hoe noodzakelijk het is voor het welzijn van paarden om dagelijks uitgebreid contact met hun soortgenoten te hebben.

Voor **Ginger** hebben we in april dierenarts Douwe Dijkman gebeld. Ze at amper en maakte een zieke indruk. Om te controleren of er iets met haar darmen was, ontdekte Douwe bij het invoelen een harde plek die het meest deed denken aan een uitstulping van de aorta (grote bloedsomloop). Dat was schrikken, want als die uitstulping knapt, volgt direct de dood. De hoop was dat de situatie zich zou stabiliseren en daar lijkt het inmiddels gelukkig ook op. Ginger heeft een aantal dagen pijnstillers gehad tot het beter met haar ging. Maar Ginger is magerder geworden. Ze eet wel weer volop van haar dubbele portie oude paardenvoer (ook zij krijgt dagelijks extra gevoerd) en ze eet goed door van de kuil. Maar ze is kwetsbaar. Bij regenachtig weer doen we haar – als enige paard - een deken om, want ze koelt dan te snel af.



Tarzan (links) en Ginger (rechts)

**Irma** ziet er voor haar doen – want bij Irma blijf je altijd haar ribben zien – heel goed uit. Ze verhaarde vlot, haar zomervacht glanst en (afkloppen...) ze heeft al maanden geen koliek meer gehad. Begin april moest dierenarts Douwe Dijkman midden in de nacht uit zijn bed worden gebeld omdat Irma 'in onmacht' in de stal lag, maar dat is ook de laatste keer geweest.

**Tarzan** en **Jane** gaat het gewoon goed. Met hun gezondheid is er geen enkel probleem. De dames zijn en blijven grote vriendinnen. Zodra ze in hun wei staan zoeken ze elkaar direct op en beginnen hun middag buiten met een vast ritueel: elkaar poetsen. Daarna wisselen ze elk om de beurt met Ginger, maar over het lint heen wordt er door beide ook druk gepoetst met Paddy. Paddy is het paard dat je bij ieder ander paard in de wei kunt zetten. Ze is sociaal en vriendelijk, maar met haar 29 jaar ook behoorlijk vitaal. Achter Halinda aan zet ze graag een snelle galop in wanneer ze aan het eind van de middag samen teruggaan naar de stal.

En sinds twee weken hebben we een hele kleine *pensionado* in onze stallen opgenomen: een



Ons aanvlieger: het duifje

postduifje...Zij of hij landde op de vloer, liep tijdens het uitmesten rustig mee naast de kruiwagen, zat binnen een dag op mijn knie, at uit de etensbakken van de paarden en zocht voor de overnachting haar eigen vaste plekje op de kast. Kortom: een blijvertje. Of ze ontslagen is bij *Post.nl* of zelf besloten heeft te stoppen met werken, we weten het niet. Maar bij ons is ze welkom. Met natuurlijk inmiddels aangeschaft duivenvoer en een eigen voer- en drinkbakje. Zorg op maat is zorg op maat. Ook voor oude duifjes!

### Verzorging van de paarden in eigen beheer en sponsoring

Per april doen we alles voor de paarden zelf, van de dagelijkse verzorging tot het inkopen van voer en stro. Vijf dagen in de week, van maandag t/m vrijdag, doen Karin en Bennie de verzorging. Samen hebben ze jarenlang meer dan voortreffelijk voor hun eigen oude paard, Bernardo, gezorgd. Bernardo overleed helaas drie weken na Berthus en Bennie en Karin wilden graag in onze stallen het werk voor onze *pensionado's* doen. Officieel zijn ze 20 uur per week aan het werk, in de praktijk steken ze er veel meer uren in. Wij zijn, net als onze paarden, heel blij met ze. Karin werkt part-time als verkoopster, Bennie heeft een eigen ICT-bedrijf. Als de een moet werken, kan de ander de verzorging op zich nemen en ze wonen vlak in de buurt. Op zaterdag- en zondagochtend voert de buurvrouw de paarden, die middagen ben ik in de stallen voor de verzorging.



Het eerste dat wijzigde in de stallen was het strooisel. Met de z.g. strokorrel waren noch de paarden noch wij gelukkig. Een aantal verstoppingskolieken duidde er al op dat strokorrel geen strooisel is voor paardenstallen. Het lijkt op biks en paarden gaan er van eten. Maar ook het dunne laagje dat in de stallen lag nodigde niet uit voor de paarden om te gaan liggen. Vaak was het ook te nat.

Voor onze oudjes is de potstal de meest gewenste oplossing. En die hebben we nu gelukkig. Een laag van 10 tot 15 cm van stro gemengd met mest en een frisse droge bovenlaag van stro. Verend, zacht en schoon. Dierenarts Douwe Dijkman had vorig jaar voor zijn eigen paardenstallen al gekozen voor koolzaadstro en wij zijn hem graag gevolgd. Het is een heel fijn, lichtblond stro dat erg veel vocht opneemt. Qua volume neemt het minder ruimte in dan tarwestro – en dat is voor onze opslag van belang - maar ook de mestafvoer is minder. Bestuurslid Gerard Nielsen regelde voor die mestafvoer een zogenaamde kiepkar waarmee de mest twee of drie keer per week kosteloos afgevoerd kan worden naar een bedrijf met een mestvergister. Naast kuil voeren we in plaats van biks de paarden 's ochtends en 's avonds met **Subli Seniores Priores**. Al die jaren sprak ik over 'oude paardenvoer', maar we zijn heel blij dat we – naast de grote besparing die inkoop per pallet van 50 zakken betekent – door *Subli* gesponsord worden voor 200 kg *Subli Seniores Priores* per jaar. Het is het allerbeste voer voor oude paarden en pony's. Het kan zelfs als het gebit van het paard zo slecht is dat het geen kuil of hooi meer kan eten als volledige voeding ingezet worden. Al onze paarden zijn er dol op. We voeren een op een, oftewel per schep *Subli* een schep water. De *Subli* moet altijd minstens zes uur in de week staan voor het gevoerd wordt, het mag nooit in droge vorm gegeven worden.

Stalhouder Markus van de *Longstreetranch* heeft zijn en daarmee ook ons terrein, afgezet met een hek. Daar kunnen we prima mee leven, maar het betekende wel dat op ons terrein een aantal ingrepen gepleegd moeten en moesten worden. Onze weide moest omheind worden en afgezet met schrikdraad. Aan de voorzijde van de loods zijn de betonplaten weggehaald en de afscheiding naar de wei werd naar achteren verlegd, want we hadden ruimte nodig voor een parkeerplaats/annex toegang tot de loods aan de straatzijde. Maar een parkeerplaats moet ook bestraat worden. **Jurjen Tol**, van het gelijknamige bestratingsbedrijf, was tot onze grote vreugde bereid voor het ANBI vrijwilligerstarief 100 m<sup>2</sup>!! aan bestrating uit te voeren. Veel vierkante meters en ook geen gemakkelijke klus, want alle zijden dienden vloeiend af te lopen naar de waterafvoerput in het midden. Die 100m<sup>2</sup> zijn 100%



vakwerk geworden! Veel dank aan Jurjen. Ook een eigen wc was in meer opzichten hoognodig. Met een septic tank. Gerard Nielsen haalde een septic tank uit Noord-Holland en voor het ANBI vrijwilligerstarief legde klussenbedrijf **Jackie van Dussen** de wc met aansluitingen aan in de opslagruimte in de loods. Ook hiervoor veel dank. Graag noem ik nog een aantal bedrijven die direct bijspongen.

*Jurjen aan het bestraten*

**Titan in Jelsum**, gespecialiseerd in trailers en kiepkarren, leverde de acculader en de accu voor de kiepkar met korting en repareerde gratis de lekke band die we kort geleden kregen met de kar.

**Wynsma mechanisatie – De Laval** sponorde een flink deel van de kosten van schrikdraad en – installatie. **Borduurland.nl** schonk een deel van de houten palen voor de omheining. En heel lief, van bloemenzaak **het Panhuis** in Leeuwarden kregen we *hanging baskets* vol felroze petunia's ter versiering van onze loods cadeau!

De komende weken staat nog op de planning het maken van schuifdeuren aan de straatzijde van de loods, zodat vanaf de parkeerplaats voorraden direct in onze opslag kunnen worden gereden. We hopen met vrijwilligerswerk nog een kleine 'kantine' rond het toilet te bouwen, zodat we in de winter een plek hebben waar we even warm kunnen worden als het bitter koud is in de stallen.

### **Schenken van gulle gevers**

Al in 2012 hadden we als bestuur besloten dat er een goede droge *paddock* op ons eigen terrein moest komen. In de *paddock* van de *Longstreetranch* waar Fellow en Irma 's winters stonden, zonken de paarden tot over de enkels weg in de drijfmatte klei, de buitenbak waterde na veel regenval slecht af en als we niet geïnvesteerd hadden in het pad tussen de *paddock* en de buitenbak had Berthus niet eens een droge plek gehad om te staan... En een droge ondergrond was een eerste vereiste met de

straalkanker aan zijn hoef. De aanleg van een goede *paddock* op de zware Friese zeeklei is een kostbare zaak. De totale kosten zijn bijna € 10.000,=. Tot onze grote vreugde hebben we de schenkingen voor het benodigde bedrag gekregen. En van de **Stichting DierenLot** en van de **Stichting Stava Moyra Morena** ontvingen we € 4.875,00. Met grote dank aan deze gulle gevers! De *paddock* komt over de hele lengte van de loods aan de achterkant te liggen en krijgt een afmeting van 32 meter lang en ruim 9 meter breed. Breder kan niet, want op ons terrein liggen hoge druk leidingen van de Gasunie en daar moeten we met graafwerkzaamheden wel uit de buurt blijven. De kosten van de *paddock* zijn hoog omdat de bak heel goed gedraineerd moet worden. Dat betekent dat – na het afgraven en gedeeltelijk egaliseren van de kleilaag over het hele oppervlak van de *paddock* – er om de twee! meter sleuven in de grond worden gemaakt waarin drainagebuizen komen. Op de afgegraven klei komt worteldoek, daarna een laagje drainagezand en vervolgens een laag rivierzand. Het regenwater wordt via het makkelijk doorlatende zand afgevoerd naar de drainagebuizen. Die buizen lopen naar een te bouwen verzamelput. En vanuit die put gaat een 50 meter lange afvoerbuis - met een forse diameter - naar een sloot waarvan het waterpeil minstens anderhalve meter lager ligt. Dat garandeert een snelle afvoer van het water. Op de afvoerbuis wordt ook onze bestaande put in de



wei aangesloten. De aanleg van de *paddock* is gepland in de tweede helft van juli.

De **Stichting Natuur, Mens en Dier** schonk onze stichting € 2.500,=. Dit bedrag is bestemd voor de aanschaf van twee overdekte ruiven en de aanleg van automatische drinkbakjes aan de achterkant van de loods zodat de paarden ook buiten altijd beschikken over vers drinkwater.

En € 1.000,= is voor de aflossing van de lening van de Dierenbescherming in 2013. Heel veel dank aan de *Stichting Natuur, Mens en Dier* voor deze gift!

*De ruiven zijn inmiddels – met veel dank van ons en de paarden - volop in gebruik genomen.*

### **Een nieuw bestuurslid**

Siets Regterschot, onze secretaris, is gelukkig hersteld van een ingrijpende operatie. Maar haar ziekte confronteerde haar ook met de vraag wat geeft energie en wat kost energie. Ze vond het moeilijk, maar besloot te stoppen met haar bestuurswerk. In Anna Tuinenburg-van Hengel hebben we gelukkig een goede opvolgster gevonden. Anna, haar man Marco en haar moeder Marianne zijn grote dierenliefhebbers en al jaren zeer betrokken donateurs. Anna werkt als secretaresse op een advocatenkantoor in Sneek.

### **Donateurdag 23 juni en acties**

Door alle drukte met het regel- en verbouwwerk – plus de jaarlijkse schilderklussen – in en om onze loods, is er weinig tijd geweest om acties te voeren. Bestuurslid Gerard Nielsen is *stand-by* hoefsmid bij diverse paardrij-evenementen in Friesland en neemt daarbij ons stoepbord, de folders en de collectebus mee. Zaterdag, 31 augustus zijn we met ons standje bij het 20-jarig jubileum van manege *De Hjouwer* in Joure. De donateurdag op 23 juni was kleinschalig, maar zo kort na Quido's dood op 21 juni, was er daardoor ook de tijd om met ieder die op bezoek was uitgebreid over Quido praten.

### **De volgende Nieuwsbrief**

Eind september ontvangen jullie de volgende Nieuwsbrief. Met de rubriek 'onze paarden', acties en nieuws/nieuwe ontwikkelingen. Wie deze zomer op bezoek wil komen is natuurlijk iedere zondagmiddag vanaf 16.00 uur van harte welkom. Allemaal een hele goede vakantietijd en een mooie zomer toegewenst!

Met vriendelijke groet,  
Ineke de Groot

### **Stichting Opvang Oude Manegepaarden en -Pony's in Friesland.**

Frans van Mierisstraat 37, 8932 KR Leeuwarden. Inschr.nr. KvK: 01107267.  
Nieuw rekeningnummer: Triodos Bank. 39.02.11.818 [www.pensioenpaard.nl](http://www.pensioenpaard.nl).  
e-mail: [info@pensioenpaard.nl](mailto:info@pensioenpaard.nl). Tel. (na 19.00 uur) 058 – 2 12 45 25